

Over recht en regels in de verzekeringsbranche.

PORTEFEUILLEOVERDRACHT: WELKE AANSPRAKELIJKHEID VERHUIST ER MEE?

**REGELMATIG NEEMT EEN TUSSENPERSOON (DELEN VAN) EEN ASSURANTIE-
PORTEFEUILLE VAN EEN ANDER KANTOOR OVER. DE VRAAG IS IN HOEVERRE
DE TUSSENPERSOON AANSPRAKELIJK IS VOOR EVENTUELE FOUTEN
VAN DIT ANDERE KANTOOR. OP 22 MAART 2017 HEEFT HET KIFID EEN
UITSPRAAK GEDAAN OVER DE VRAAG OF EEN TUSSENPERSOON NA EEN
PORTEFEUILLEOVERDRACHT IN 2011 KAN WORDEN AANGESPROKEN VOOR EEN
MOGELIJKE ADVIESFOU T VÓÓR DE OVERDRACHTSDATUM.**

- De klacht die leidde tot de uitspraak van 22 maart 2017 (nr. 2017-
- 199) is ingediend door een weduwe naar aanleiding van een hypotheekadvies van Rijnland Hypotheken en Verzekeringen B.V. in 2000. Op basis van dit advies heeft zij samen met wijlen haar man een hypotheek van € 95.294 afgesloten, en ter aflossing daarvan een kapitaalverzekering. De looptijd van de hypotheekconstructie is van 1 januari 2001 tot 1 januari 2031. De polis vermeldt ten aanzien van de man dat bij zijn overlijden vóór de einddatum geen uitkering plaatsvindt, en dat de polis wordt beëindigd. De man overlijdt op 14 februari 2014. Als de weduwe aanspraak maakt op dekking onder de kapitaalverzekering, ontdekt zij tot haar grote schrik dat zij geen uitkering ontvangt. Ze dient een klacht in bij de Geschillencommissie van het Kifid. De klacht is gericht tegen Bob Oudshoorn Hypotheken B.V. die in 2011 de portefeuille van Rijnland heeft overgenomen. De klacht van de weduwe komt er op neer dat

de rechtsvoorganger van Bob Oudshoorn in 2000 een adviesfout heeft gemaakt door haar niet te wijzen op het ontbreken van overlijdensrisicodekking voor de man. Bob Oudshoorn voert verweer. Hij zou niet verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor het advies van Rijnland uit 2000, omdat Rijnland aan hem alleen activa zou hebben overgedragen. Daarbij verwijst hij naar een koopovereenkomst van 22 december 2011 tussen hem en Rijnland.

De Geschillencommissie stelt vast dat de koopovereenkomst inderdaad vermeldt dat Rijnland enkel de activa, te weten de hypotheek- en verzekeringsportefeuille, heeft overgedragen. Daarnaast staat er dat potentiële vorderingen van crediteuren van de verkoper betreffende handelingen van de verkoper, verricht vóór de overdrachtsdatum, voor rekening van de verkoper blijven. De Geschillencommissie komt tot het oordeel dat geen sprake is van rechtsopvolging van Bob Oudshoorn in de verplichtingen van Rijnland jegens de weduwe. Volgens de Geschillencommissie kan de weduwe Bob Oudshoorn dus niet verantwoordelijk houden voor het advies van Rijnland uit 2000.

CONTRACTSOVERNAME

Voor het rechtsgeldig tot stand brengen van de overname van een overeenkomst van opdracht tussen een tussenpersoon en een verzekeringnemer aan een andere tussenpersoon, gelden twee vereisten. Dit kan worden afgeleid uit art. 6:159 van

het Burgerlijk Wetboek. De eerste eis is een akte, opgemaakt tussen de verkrijgende en de verkopende tussenpersoon. Dat kan een koopovereenkomst zijn. E-mailcorrespondentie is in de civiele rechtspraak niet aangemerkt als een akte in de zin van art. 6:159 lid 1 BW.

De tweede eis is medewerking van de verzekeringnemer aan de contractsovername. Die medewerking kan mondeling of schriftelijk zijn, maar ook stilzwijgend plaatsvinden. In dit laatste geval wordt uit de gedragingen van de verzekeringnemer afgeleid dat hij of zij heeft ingestemd met de contractsovername, bijvoorbeeld omdat er onderhoudsgesprekken zijn gevoerd met de nieuwe tussenpersoon. In de zaak van het Hof Den Haag van 17 maart 2015 (ECLI:NL:GHDHA:2015:506) was geen sprake van stilzwijgende medewerking. Daar ging het om een tussenpersoon die een brief stuurde naar zijn verzekerde waarin stond dat hij een samenwerking was aangegaan met een ander kantoor. Dat andere kantoor verzond op een gegeven moment ook de premienota's aan de verzekerde. De verzekerde maakte daartegen geen bezwaar. Het Hof overwoog dat uit het stilzitten van de verzekerde niet kan worden afgeleid dat zij heeft ingestemd met een overname van de overeenkomst van opdracht. Het Hof achtte daarbij van belang dat niet was komen vast te staan dat de verzekeringnemer met zoveel woorden was gevraagd om mee te werken aan de contractsovername.

ALLEEN ACTIVA

Het oordeel van de Geschillencommissie dat Bob Oudshoorn niet kan worden aangesproken voor een eventuele adviesfout van Rijnland in 2000, lijkt mij juist. Uit de koopovereenkomst volgt immers dat Bob Oudshoorn alleen de activa van Rijnland heeft overgenomen, en niet de plichten van Rijnland ten opzichte van haar klanten. De activaoverdracht kwalificeert als verkrijging onder bijzondere titel: slechts een bepaald goed uit het vermogen van de verkoper gaat over. Met andere woorden, slechts de hypotheek- en verzekeringsportefeuille van Rijnland zijn overgegaan naar Bob Oudshoorn. De plichten die Rijnland ten aanzien van de portefeuille heeft, zijn daarbij niet overgegaan. Oudshoorn is dus ook niet gebonden aan die plichten (behoudens uitzonderingen die hier niet aan de orde zijn). Bob Oudshoorn kan dus niet worden aangesproken voor een eventuele zorgplichtschending van Rijnland jegens de weduwe in 2000. Zoals vermeld, is medewerking van de verzekeringnemer een vereiste voor contractsovername in de zin van artikel 6:159 BW. Uit de uitspraak blijkt niet dat voldaan is aan dit vereiste. Ook hieruit volgt dat Bob Oudshoorn niet aansprakelijk is voor het advies van Rijnland.

NA DE OVERDRACHT

Hoe zit het dan met de zorgplicht ná de overdrachtsdatum in 2010? Indien de klant wel gebruik gaat maken van de diensten van de nieuwe tussenpersoon komt er in ieder geval vanaf dat moment een nieuwe overeenkomst van opdracht tot stand. Uit de civiele rechtspraak volgt dat de tussenpersoon, die een bestaande verzekering in zijn portefeuille opneemt, niet zonder meer hoeft na te gaan of de verzekering (nog) dekking biedt (Hof Amsterdam 19 februari 2008, ECLI:NL:GHARN:2008:BD1306).

Dit betekent ook weer niet dat de tussenpersoon mag stilzitten. Van hem mag worden verwacht dat hij op enig moment aandacht besteedt aan de verzekeringen die hij in zijn portefeuille heeft opgenomen. Hoeveel tijd de tussenpersoon daarvoor gegund is, hangt af van de omstandigheden van het geval. Relevant is bijvoorbeeld hoe groot de overgenomen portefeuille is, en of er aanleiding bestaat voor een controle. De Geschillencommissie oordeelde in een geval waarin de tussenpersoon via een portefeuilleoverdracht in 2009 een bestaande overlijdensrisicoverzekering in zijn portefeuille kreeg, dat hij op zijn minst contact had moeten opnemen vóór het einde van 2010. De Commissie achtte daarbij relevant dat de markt - gelet op de vele tariefwijzigingen - aanleiding had gegeven voor dit contact (nr. 2015-294).

Wat betreft de klacht van de weduwe, geldt dat die zich uitsluitend richt tegen het advies uit 2000. De klacht ziet niet op de periode ná de overdrachtsdatum in 2010. De Geschillencommissie hoefde in dit geval dus niet te beoordelen of Oudshoorn zijn zorgplicht had geschonden in deze periode.